

TILAISUUS: S3 Conference 2024
OSALLISTUJAT LIITOSTA: Salla-Maria Lauttamäki
PAIKKA: Rimini, Italia
AIKA: 11-12.12.2024

MUUT OSALLISTUJAT:

Älykkään erikoistumisen strategian koordinaattoreita, hanketoteuttajia ja asiantuntijoita eurooppalaisilta alueilta. Suomesta edustajia Varsinais-Suomen lisäksi mm. Päijät-Hämeestä, Etelä-Karjalasta, Kymenlaaksosta, Pohjanmaalta, Lapista ja Etelä-Savosta.

TILAISUUDEN OHJELMAKUVAUS:

Älykkään erikoistumisen yhteisön (S3 Community of Practice, S3 CoP) vuosikonferenssi S3 Conference järjestettiin vuonna 2024 toisen kerran. Konferenssin nimen ”S3” tulee sanoista *Smart Specialisation Strategy*, eli älykkään erikoistumisen strategia. Älykkään erikoistumisen strategia on Euroopan unionin alueilta edellyttämä strategia, joka tunnistaa kunkin alueen innovaatioalat ja potentiaalit tulevaisuudessa, ja ohjaa alueiden jakamaa hankerahoitusta näihin painopisteisiin. Varsinais-Suomessa älykkään erikoistumisen strategia on osa maakuntastrategiaa, ja sen painopisteet ovat sininen talous ja uudistuva teollisuus, innovatiiviset ruokaketjut ja lääke- ja terveysteknologia. S3 konferenssin tarkoitus on antaa älykkään erikoistumisen strategioiden koordinaattoreille ja toteuttajille paikka verkostoitumiselle, vertaiskeskustelulle ja parhaiden käytänteiden jakamiselle.

Vuoden 2024 konferenssin ensimmäisenä päivänä kaikille yhteisessä ohjelmaosiossa käsiteltiin mm. teollisuuden siirtymää ja innovaatiotukea. Lisäksi ohjelmassa oli rinnakkaisessioita esimerkiksi alueidenvälisen yhteistyön hallinnoinnista sekä älykkään erikoistumisen toteutuksesta alueilla. Puheenvuoroissa nostettiin esiin paikkaan perustuvan innovaatiotyön tarvetta ja toisaalta työn laajuutta ja monitasoisuutta, linkityksen tarvetta muihin alueellisiin ja eurooppalaisiin strategioihin, ja koordinoivien toimijoiden kapasiteetin vahvistamisen tarvetta. Tilaisuudessa esiteltiin myös erilaisia malleja ja rakenteita, joita alueet ovat älykkään erikoistumisen strategioiden toteuttamiseksi muodostaneet. Toisena päivänä ohjelmassa oli S3 CoP -kumppanuusteemojen rinnakkaiskokouksia, joissa kerrottiin teemojen ajankohtaisista teemoista ja uusista kumppanuuksista (kumppanuuksien teemat: Industrial Modernisation, Energy, Agri-Food ja Sustainable Blue Economy).

TAVOITTEET TILAISUUDESSA, TILAISUUDEN MERKITYS MAAKUNNALLE JA SAADUT TULOKSET:

Osallistumisen tavoite oli saada tietoa Euroopan unionin älykkään erikoistumisen yhteistyön ja S3 CoP -yhteisön ajankohtaisista tapahtumista ja mahdollisuuksista. Varsinais-Suomi ei ole vielä jäsen missään S3 CoP -kumppanuudessa, mutta tavoite oli kuulla niistä lisää, jotta mukaan lähtemistä voitaisiin arvioida paremmin. Kumppanuuksien tarkoitus on rakentaa tiiviimpää yhteistyötä eurooppalaisten alueiden välille valituissa teemoissa. Yhteistyön kautta haetaan mahdollisuuksia muun muassa yhteisiin hankkeisiin ja näin alueiden innovaatioekosysteemien

vahvistamiseen. Yhteistyön kautta tavoitteena on kaventaa ns. innovaatiokuiluja eurooppalaisten alueiden välillä ja vahvistaa niiden yhteistä kilpailukykyä.

Kaikki S3 CoP -yhteisön teemat voisivat ylätasolla olla Varsinais-Suomelle relevantteja: Industrial Modernisation, Energy, Agri-Food ja Sustainable Blue Economy. Tällä hetkellä kuitenkin erityisesti Agri-Food -teema ja sen alla olevat kumppanuudet herättävät mielenkiintoa. Konferenssissa esiteltiin uusia kumppanuuksia mm. kasviproteiineihin perustuviin ruokainnovaatioihin ja terveyttä edistäviin ruokaratkaisuihin liittyen. Molemmat teemat ovat Varsinais-Suomelle erittäin ajankohtaisia ja kiinnostavia.

Konferenssissa oli mukana useita suomalaisia alueita, joita yhteistyön lisääminen myös kansallisesti älykkään erikoistumisen teemoissa kiinnostaa. Yhteistyön vahvistamisen puolesta puhuu myös se, että Euroopan unionista johdettua älykkään erikoistumisen työtä tarkastellaan Euroopan alueluokitusjärjestelmän, NUTS-aluejaon, perusteella. Yleisimmin viitataan NUTS2-tasoon, eli suuraluetasoon. Varsinais-Suomen kanssa samaan NUTS2-tasoon, jonka nimi on Etelä-Suomi, kuuluvat Etelä-Karjala, Kymenlaakso, Päijät-Häme ja Kanta-Häme. NUTS2-tasolla ei Suomessa kuitenkaan ole hallinnollisia rakenteita, toisin kuin joissain muissa Euroopan maissa, vaan Suomessa älykkästä erikoistumisesta vastaavat viranomaiset, maakunnan liitot, ovat alueluokitusjärjestelmän mukaan NUTS3-tason toimijoita. Tästä seuraa ajoittain haasteita, kun EU:sta käsin katsottuna NUTS3-taso jää huomiotta.

Osin tästä edellä kuvatusta hallinnollisesta syystä, mutta myös siitä syystä, että maakuntien väliseen nykyistä vahvempaan yhteistyöhön on muutoinkin löydettävissä perusteita, paikalla olleet Etelä-Suomen suuralueen älykkään erikoistumisen koordinaattorit päätyivät valmistelemaan yhteistyökokousta. Kokouksen tarkoitus on pohtia, miten maakunnat voisivat tehdä yhteistyötä älykkään erikoistumisen painopisteittensä mukaisissa innovaatioteemoissa, ja näin saada parempaa jalansijaa eurooppalaisilla yhteistyöalustoilla. Keskustelua pohjustetaan luonnollisesti liittojen sisäisillä pohdinnoilla ja linjauksilla.

LIITOLTA EDELLYTETTÄVÄT JATKOTOIMET:

Agri-Food -teemaisiin kumppanuuksiin ollaan yhteydessä ja selvitetään, olisiko Varsinais-Suomen perusteltua liittyä johonkin näistä mukaan. Myös muita teemoja tarkastellaan.

Etelä-Suomen maakuntien älykkään erikoistumisen yhteistyön lisäämisestä jatketaan keskustelua alkuvuoden aikana.

Alustavien tietojen mukaan seuraava S3 Conference järjestetään Brysselissä juhannusviikolla 2025.

LUETTELO LIITTEISTÄ

1. Tilaisuuden ohjelma.

Päiväys ja allekirjoitus

17.1.2025 Salla-Maria Lauttamäki

European
Commission

Regione Emilia Romagna

Comune di Rimini

#S3CoP

S3 Community of Practice
presents

11 & 12
December 2024
Rimini, Emilia-Romagna

Draft agenda for the S3 Conference 2024

Title of the event	S3 Conference 2024
Date of the event	11-12 December 2024
Location of event	Palacongressi di Rimini, Via della Fiera, 23, 47923 Rimini RN

Day 1: 11 December 2024

S3 Conference programme

The S3 Conference is open to all participants. Plenaries will be livestreamed.

TIMING (in CET)	SPEAKERS and SESSIONS
8:30 – 9:00	Registration and welcome coffee
9:00 - 9:15	<u>Welcome and introductions</u> Nicola De Michelis, Director, DG REGIO Representative of the Emilia Romagna region Representative of the City of Rimini
9:15 – 9:25	<u>Updates from the S3 Community of Practice</u> S3CoP Consortium
9:25 – 10:45	<u>Panel on the future of place-based industrial transition and innovation support</u> Moderator: Nicola De Michelis, Director DG REGIO DG REGIO presenter: Wolfgang Munch, Deputy Head of Unit Panelists: 1. Morena Diazzi, Director General Emilia-Romagna Region 2. Domagoj Mikulic, State Secretary, Ministry of Regional Development and EU Funds, Croatia 3. Carlos Torrecilla-Salinas, Head of Unit, Joint Research Centre – European Commission, Spain 4. Simona Iammarino, Professor of Applied Economics, University of Cagliari Concluding remarks from Nicola De Michelis, Director DG REGIO

TIMING (in CET)	SPEAKERS and SESSIONS
10:45 – 11:15	Coffee break
11:15 – 12:30	Breakout session I

Parallel 1: Funding Instruments and their Synergies

1. **Marc Pattinson**, Interreg Europe Policy Learning Platform, France
How S3/ERDF-funded vouchers can be used to drive SME innovation interregional cooperation
2. **Marko Hren**, Ministry of Cohesion and Regional Development, Slovenia
Interregional cooperation and generating synergies among Interreg Euro MED , I3, Horizon Europe and S3 to address most effectively place-based challenges.
3. **Tatiana Fernandez Sirera**, Generalitat de Catalunya, Spain
The role of S3 and interregional collaboration in strengthening innovation potential in less-developed regions, with a focus on ERDF funded instruments
4. **Cecilia Gañán de Molina**, International Consultant, Spain, and **Anita Tregner-Mlinarić**, CEO, STEMwise, Croatia; External experts of the European Commission
The role of the Interregional Innovation Investment (I3) Instrument in catalysing innovation by building on previous EU projects

Parallel 2: S3 Governance and Reforms

1. **Emilia Malinowska**, Marshal's Office of Podlaskie Voivodeship, Podlaskie, Poland
Implementing the process of entrepreneurial discovery and building an innovation ecosystem in a less developed region
2. **Angeles Ruiz**, S4Andalucia Technical Office, Andalusia, Spain
The Andalusian Model for Aligning Regional Strategies and Driving Sustainable Innovation
3. **Tiago Pereira**, CCDR Alentejo, Alentejo, Portugal
The primary actions of Alentejo's governance model under S3
4. **Hanifah Locate**, Conseil Régional de La Réunion, La Reunion, France
La Réunion's research and innovation system and its Smart Specialisation Strategy (S3)

Parallel 3: S3 Monitoring and Evaluation

1. **Giorgio Moretti**, ART-ER, Emilia-Romagna, Italy
Enhanced S3 Monitoring System for Emilia-Romagna: Tracking Innovation and Research Progress
2. **Marco Sacco**, Research, Innovation & Energy Competitiveness Department, Veneto, Italy
Veneto's M&E framework for Circularity and European Innovation Goals

TIMING (in CET)	SPEAKERS and SESSIONS	
	3. Tomas Holinka , Ministry of Industry and Trade, Czech Republic	Implementing RIS3 Missions in Czechia: Strategies for Sustainable Development and Innovation
	4. TBD	
	<u>Parallel 4: Governance and Management of Interregional Collaboration</u>	
	1. Anne Besnier , Committee of the Regions, Centre-Val de Loire, France	The importance of smart specialisation for enhancing research and industrialisation across EU regions
	2. Elisabetta Maini , Emilia-Romagna, Italy	Emilia-Romagna's Strategic Integration of European Partnerships and Funds for Enhanced Regional Competitiveness and Innovation
	3. Maurits Butter , TNO, Netherlands	Practical strategies for establishing and sustaining interregional innovation collaborations
	4. Peter Friberg , Region Jönköping County, Sweden	The importance of collaboration in small regions for building strength seen through the joint S3 platform in Smaland and Gotland
12:30 – 13:45	Lunch break	
13:45 – 15:15	Breakout Session II	
	<u>Parallel 5: Industrial Transition: Competitiveness, Security, Sovereignty</u>	
	1. DG GROW tbd	
	2. Rudiger Ahrend , OECD, Germany	Regional implications of the industrial transition for manufacturing activities
	3. Anabel Marques Santos , Joint Research Centre - European Commission	Mapping of industrial value chains
	4. Antonio Novo Guerrero , European Cluster Collaboration Platform, Spain	The role of clusters for building Europe through stronger Industrial Innovation Ecosystems
	<u>Parallel 6: S3 Implementation in Regions and Innovation Diffusion</u>	
	1. Cristian Otgon , North West Regional Development Agency, North-West Region, Romania	The development and implementation of Smart Specialisation Parks in Romania and structures to overcome innovation barriers
	2. Daniela Ferrara , Emilia-Romagna, Italy	Sharing an experience of a capillary and adaptive approach to innovation diffusion from Emilia-Romagna
	3. Susana Elena Pérez , EFIS Centre, Spain	Identifying and overcoming barriers to innovation diffusion: Lessons from the S3 CoP and the OECD

TIMING (in CET)	SPEAKERS and SESSIONS
-----------------	-----------------------

4. Christos Bilios , Innovation Business Observatory (IBO), Crete, Greece	Crete's S3 and its bottom up approach to discover entrepreneurial opportunities
--	---

Parallel 7: Skills and Capacity for S3: Where We Stand and Challenges

1. Geraldine Canny , South East Technological University, South Region, Ireland	Enhancing Regional Innovation and Research Impact through SETU's TU RISE Project
2. Karel Haegeman , Joint Research Centre - European Commission	Investing in Skills for Smart Specialisation: Optimising EU Funding for Territorial Development
3. Martin Larraza Kintana , Public University of Navarre, Navarre, Spain	Advancing Sustainability in Smart Specialization Strategies: Insights from the ARIES4 Project
4. Elisabetta Bracci , Clust-ER Innovate of the Emilia-Romagna region, Emilia-Romagna, Italy	Addressing Skills and Talent Shortages in Emilia-Romagna's Aerospace Downstream Sector through Education and Innovation Initiatives

Parallel 8: Making Regional Innovation Valleys a Reality: From Project to Action

Scene-setter (DG REGIO and DG RTD)

1. Sauro Vicini (and Montse Daban , Biocat, Catalonia), Clust-ER Health & Wellbeing, Emilia-Romagna, Italy	Advancing Personalized Medicine in Europe: The Role of Data Management and AI in Healthcare Innovation (Project PRECISEU)
2. Uxue Itoiz Mariñelarena , Government of Navarra, Navarra, Spain	A driving force to boost the transformation of EU Value chains to achieve circularity (Project ECIV)
3. Lucie Durocher , Head of EU office, Région Sud Provence-Alpes-Cote d'Azur, France	
4. Michail Chalaris and Kalliopi Kravari , Democritus University of Thrace, Greece	

15:15 – 15:45	Coffee Break
----------------------	---------------------

15:45 – 17:00	Interactive Breakout Session III for all participants: Interregional collaboration, RIVs and the 5 burning challenges: Achieving circularity; Digital transformation; Food security; Improving healthcare; Reduce fossil fuels
----------------------	---

17:00 – 17:30	Closing session
18:00 – 20:30	Dinner and networking

Day 2: 12 December 2024

S3 Thematic Platforms Steering Committee meeting

This event is primarily intended for the lead and partner regions of the S3 Thematic Platforms but is also open to participants interested in the work of the Thematic Smart Specialisation Partnerships (TSSPs). There will be no live streaming.

TIMING (in CET)	SESSIONS
8:30 - 9:00	Registration and welcome coffee
9:00 - 9:15	Welcome and opening
9:15 - 9:30	Presentation on lesson learnt & key insights obtained from monitoring reports
9:30 - 9:50	Welcoming new partnerships
9:50 - 10:00	Transfer into break-out rooms
10:00 - 11:15	Session per S3 Thematic Platform: Agri-food, Energy, Industrial Modernisation, Sustainable Blue Economy
11:15 - 11:30	Coffee break & networking
11:30 - 12:30	Speed dating to get to know the thematic platform specific DGs, create new links and exchange with other partners
12:30 - 14:00	Lunch & networking

Emilia Romagna's S3 in Action

The Role of the Regions for the Future of European Policies: Engines of Industrial Change and Socio-economic Cohesion

This event is open to all participants and will **not** be streamed.

TIMING (in CET)	SESSIONS
14:30 - 14:45	Welcome and Opening Address <i>Emilia-Romagna Region institutional representatives</i>
14:45 - 15:45	Part A Prospecting the Scene - How the regions are driving the development of territories between cohesion and competitiveness <i>Conversation between 3 high-level influential experts, institutional representatives, academics</i>
15:45 - 16:45	Part B The Voice of the Regions - A shared vision for stronger EU smart place-based policies <i>Round table of 5 regional representatives from across Europe, reflecting the diversity of the regions</i>
16:45 - 17:00	Session's Concluding Remarks <i>Representative of European Commission, DG Regio - DG RTD</i>
17:00 - 18:00	Happening at the Closure City of Rimini An Imaginative moment to conclude the S3 COP Conference: Rethinking Green and Blue Spaces, the Rimini Blue Lab Experience
18:00	A farewell networking cocktail, courtesy of the City of Rimini

